

Tiha veličina Domovinskog rata: Naš Slavonac Mario Bakavić od rovova do mira!

Autor **Dubravka Kovačić** - 13/11/2025

Prije gotovo četiri desetljeća, u vihoru Domovinskog rata, mladić od samo dvadeset i šest godina stao je u obranu svog doma, svoga naroda i svoje domovine. Danas, šezdesetogodišnjak nosi u sebi uspomene koje vrijeme nije izbrisalo; sjećanja na hrabrost, na prijateljstva rođena u rovovima, ali i na žrtve koje su oblikovale slobodu koju danas živimo. Njegova priča dio je veće, zajedničke povijesti hrvatskog naroda. Priča je ovo o ljubavi prema domovini, upornosti i ponosu koji ne blijedi s godinama. Mario Bakavić rođeni je u Slavonkom Brodu, sjedištu današnje najduže županije u Slavoniji gdje još povremeno navraća radi majke, prijatelja, rodne kuće koja uvijek zove natrag i zbog sebe, jer Slavonija nikad nikome za života nije izašla iz srca. Mario je svoje mladenačke dane provodio igrajući nogomet, a odlučio se na sveučilišno obrazovanje u susjednoj nam Bosni i Hercegovini, jer je kao i većina mladih vođen emocijama pod okriljem bezbrižnosti trčao za svojom ljubavi koja nije završila sretno. Odslužio je vojni rok od godinu i nešto mjeseci u Kninu u tadašnjoj Jugoslavenskoj narodnoj armiji kao izviđač gdje je primao pisma od djevojke, pa se sad prisjeća kako je tad i dalje mislio kako su oni u sretnoj vezi. Po povratku iz vojske ulovljen u koštac sa stvarnošću odlazi u Gratz u Austriju gdje radi i bavi se svojom prvom velikom ljubavi – nogometom. Na Badnjak 1990. godine dolazi kući u Slavonski Brod i hrabro zakoračuje u vremenima političkih previranja u tešku budućnost koja čeka i njega i sve građane Hrvatske. Mario se već u siječnju pridružuje postrojbama policije nakon što je “odradio” tečaj za policajca. U plavoj uniformi sa ostalim mladim ljudima čeka neminovno.

Što se tad dogodilo?

Onda su od nas mladih policajaca formirali 3. bojnu Kobre iz Slavenskog Broda dok se 3. gardijska brigada zvala Kune. Nije više bilo dvojbi, već smo jasno znali da je počeo rat kojeg danas zovemo Domovinski rat. Tad smo ga zvali svakako; za neovisnost, za nezavisnost, za

dom, za Hrvatsku, za demokraciju, za samostalnost. Bilo je važno obraniti obitelj i domovinu od neprijatelja i bilo je važno preživjeti.

Kakva sudbina je Vas čekala?

Ni dobra, ni loša. Ranjen sam u studenom, ali sam ostao živ. U Karadžićevo nas je nekoliko ranjeno, a kasnije sam saznao da su brojni specijalci tamo i poginuli. Ranjen sam gelerom iz tromblona i sjećam se da sam prevezen u Ivankovo gdje je bila, ja bi rekao, neka poljska bolnica. Kako sam stalno bio pri svijesti tražio sam da me odvezu u Slavonski Brod. Od listopada do slijedeće godine bio sam na rehabilitaciji. Ili po bolnicama ili u Varaždinskim toplicama. Karadžićevo je naselje u sadašnjoj Vukovarsko – srijemskoj županiji. Tamo su u pomoć išli valjda svi, i temeljna policija i specijalna. Bilo je važno osigurati komunikacijski kanal između Karadžićevo i Markušice. Bili su to pokušaji proboja blokade prema Vukovaru u jesensko vrijeme 1991. godine. Ja danas kažem kako je Karadžićevo bilo malo “njihovo”, malo naše. Poginulih je puno! Previše! Ja sam u prvoj fazi tih borbi bio ranjen i mislio sam da je rat za mene već završio. Jako teško mi je palo što moram napustiti ratište, a još više prijatelje suborce. Djelovali smo kao jedno, zajednički, hrabro i to me držalo.

Ipak ste nastavili? Ostali ste u Hrvatskoj vojsci?

Da, doprinosa sam kako sam mogao iako sam mislio da neću moći nikako. Kratko sam se vratio u postrojbu, a zatim sam otišao u Pulu. Tamo sam radio kao instruktor u obučnom centru Muzil. Pulski Muzil je bio vojni centar gotovo kao vojni grad, ogroman je to kompleks. Bio je zatvoren i zabranjena zona osim za vojsku dok nije postao Središte za obuku pješaštva kad su se počele održavati svečane prisega mladih vojnika.

Mario dalje nastavlja razgovor uz veliku dozu humora kako je jedno vrijeme radio u skladištu i da mu je tamo bilo najbolje. Danas se zabavlja s tom temom kako je na skladištu bilo baš svega. Umirovljen je u činu stožernog narednika u prosincu 1995. godine. Iako je sve vrijeme imao mogućnost za nastavak rehabilitacije i bolji opravak, nije više koristio svoja braniteljska prava. Upoznat je sa svim mogućnostima i promjenama Zakona te sadržajima Veteranskih centara i kaže kako je briga za hrvatske branitelje ipak više pozitivna nego negativna.

Jel' imate traume od posljedica ranjavanja? Ne spavate? Nemirni ste? Teško se prilagodavate u raznim situacijama?

Ne, iskreno nemam. Pronašao sam pozitivu u svemu i dobro mi je danas. Imam dugogodišnja prijateljstva koja traju i ljude koje nisam mijenjao u svom životu. Nažalost, kad je to bilo moguće da osnujem obitelj, ja sam bio u Domovinskom ratu. Tako je to u životu. Tad je to bilo prioritet, a ne stvaranje obitelji. Jednostavno nisam stigao sve na vrijeme i dobro. Danas se ne žalim. Preživio sam. Bio sam ranjen, ali dobro je. Ne osporavam ni činjenicu kako brojni hrvatski branitelji imaju teške traume. Nismo svi isti i logično je kako je nekima Domovinski rat i ranjavanje ostavilo, ne samo tjelesne, nego i teške mentalne poteškoće. Vidim to ponekad kad se družim sa svojim suborcima.

Jeste danas član neke braniteljske organizacije te sudjelujete li u obilježavanju obljetnica proisteklih iz Domovinskog rata?

Ne. Jedan sam od osnivača Udruge hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata grada Pule i tad sam zaista bio aktivan u udruzi. Danas više ne sudjelujem u radu braniteljskih

organizacija, ali podržavam njihov rad. Ostao am član. Ne idem ni na obljetnice. Poginulo mi je puno ratnih prijatelja i naravno da mi nije svejedno. Zato idem samoinicijativno tamo gdje su moji suborci, ali zapalim svijeću i za sve hrvatske branitelje. Nedavno sam bio u Zadru i baš sam otišao u Kašić gdje sam se pomolio za brojne poginule hrvatske branitelje iz Slavanskog Broda pripadnike 3. bojne 3. gardijske brigade "Kune". Danas živim onako kako se osjećam.

Poruka novim generacijama?

Kad bi morao uputiti poruku mladima bila bi jednostavna i jasna. Domovinskim ratom ostvarili smo stoljetni san Hrvata o nezavisnoj hrvatskoj državi i to treba biti svetinja svakoj Hrvatici i svakom Hrvatu.

Mario Bakavić kroz svoja sjećanja otkriva životni put Slavonca kojem je nekad, jednako kao i danas, duša široka kao ravnica. Uvijek s osmjehom, u dobru i zlu, u ratu i miru, pronalazi sebe kao čovjeka koji će izdržati sve i u svemu pronaći radost življenja. Njegov put; od mladenačkih snova i ljubavi, preko ratnih strahota i ranjavanja, do mirnog života u kojem nosi uspomene nije bio post zvijezdama, ali Mario u srcu ne nosi gorčinu. Mario pokazuje snagu duha i veličinu čovjeka koji zna što znači žrtvovati se za slobodu, primjer je poniznosti i skromnosti, ali i trajne vjere u ono što je ispravno. Nije tražio priznanja ni povlastice, već je svoje iskustvo pretvorio u zahvalnost za život i prijateljstva koja su preživjela rat. Njegove riječi i danas podsjećaju koliko je sloboda dragocjena i koliko je skupo plaćena. Priča o Mariju Bakaviću postala je tako priča o svim hrvatskim braniteljima, o onima koji su dali svoje živote, ali i o onima koji su nastavili živjeti noseći uspomene i ponos. Njegov miran ton i vedrina unatoč svemu što je prošao uče nas da prava hrabrost nije samo stati pred neprijatelja, nego i nastaviti živjeti s osmijehom, zahvalan što si dio povijesti koja je stvorila slobodnu Hrvatsku. Mario je onaj "nevidljivi" hrvatski branitelj koji je svojem postojanju dao najveći značaj čovjeka u jednoj riječi – branitelj, jer onaj koji brani dobro od zla, uvijek je na pravoj strani povijesti!

Foto: Mario Bakavić, privatna arhiva

Put ranjenih heroja: Povratak u rat ili tišina borbe 5/9

Autorica: Dubravka Kovačić

Tekst je financiran sredstvima Agencije za elektroničke medije u sklopu Projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2025. godini.

Komentari

